

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**



Факультет природничих наук

Кафедра біології та екології

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**Біологія лікарських рослин**

Освітня програма: Середня освіта (біологія та здоров'я людини)

Спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Спеціалізація 014.05 Біологія та здоров'я людини

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри  
Протокол № 7 від 13.03. 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

## **ЗМІСТ**

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Ресурсне забезпечення
6. Контактна інформація
7. Політика навчальної дисципліни

<b>1. Загальна інформація</b>	
Назва дисципліни	Біологія лікарських рослин
Освітня програма	Середня освіта (біологія та здоров'я людини)
Спеціальність	014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
Спеціалізація	014.05 Біологія та здоров'я людини
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	4/8
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 14 год. Практичні заняття – 16 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	<a href="http://www.d-learn.pu.if.ua">www.d-learn.pu.if.ua</a>
<b>2. Опис дисципліни</b>	
<b>2. Анотація до курсу</b>	
<b>Мета та цілі курсу</b>	
<p><b>Метою</b> викладання курсу є:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- сформувати у студентів поняття про біологічно-активні речовини в лікарських рослинах, розкрити їх фармакологічні властивості та роль в обміні речовин; показати їх протибактерицидну роль, вплив на діяльність окремих органів та їх систем; значення для підвищення імунітету;</li> </ul> <p>Основними <b>завданнями</b> вивчення курсу є:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- забезпечення студентів необхідним об'ємом теоретичних знань про сучасні досягнення фармації та фармакології;</li> <li>- розкрити методи ботанічних досліджень;</li> <li>- навчити розпізнавати види лікарських рослин за їх специфічними фітогормональними, фітоефірними та іншими як фармакологічними, так і ботанічними властивостями;</li> <li>- розкрити використання рослин в народній та класичній медицині.</li> </ul>	
<b>Компетентності</b>	
<p>ЗК 1. Знання та розуміння предметної галузі біологія та основи здоров'я і сфери майбутньої професійної діяльності.</p> <p>ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 7. Здатність до пошуку інформації, її інтерпретації та застосування даних у професійній діяльності.</p> <p>СК 1. Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей із біології та основ здоров'я та здійснення міжпредметних зв'язків.</p> <p>СК 5. Здатність використовувати біологічні поняття, закони, концепції, учення і теорії біології із метою розвитку в учнів розуміння цілісності та взаємозалежності живих систем і їх складових.</p> <p>СК 6. Здатність розуміти знання про будову, функції, життєдіяльність, класифікацію, походження, поширення, практичне значення живих організмів і біологічних систем усіх рівнів їх організації.</p>	
<b>Програмні результати навчання</b>	
<p>ПРН01. Здатність демонструвати знання і розуміння провідних понять, узагальнень і законів, концепцій, вчень і теорій біології та інших суміжних наук.</p> <p>ПРН02. Здатність використовувати біологічні знання для дослідження живих систем різного рівня організації.</p>	

ПРН03. Здатність визначати, систематизувати, класифікувати та описувати біологічні об'єкти за сучасними підходами та критеріями.

ПРН04. Здатність проводити експерименти з біологічними об'єктами, опрацьовувати й інтерпретувати результати, мати навички роботи із сучасним науковим обладнанням та вимірювальними приладами.

ПРН05. Здатність застосовувати знання для розв'язування якісних та кількісних задач у біології.

ПРН06. Здатність практично застосовувати знання з біології при зборі та формуванні колекцій, гербаріїв, виготовленні цитологічних та гістологічних препаратів тощо.

ПРН07. Здатність забезпечувати безпеку проведення біологічних досліджень в лабораторії та природних умовах.

### 3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Предмет і завдання курсу. Місце лікарських рослин в системі рослинного світу України. Основні наукові досягнення в галузі фармакології та фармації; методи дослідження та вивчення лікарських рослин.	Знати місце лікарських рослин в системі рослинного світу України, основні наукові досягнення в галузі фармакології та фармації; методи дослідження та вивчення лікарських рослин.	Запитання
2	Вміст біологічно-активних речовин в лікарських рослинах.	Розуміти роль біологічно-активних речовин в лікарських рослинах: алкалоїдів, глікозидів, серцевих глікозидів та фенолів, кумаринів, жирних та ефірних олій, восків, гіркот, смол та ін.	Запитання, Визначення рослин
3	Лікарські рослини, які містять тонізуючі, збуджуючі речовини, заспокійливі, знеболюючі, відхаркувальні лікувальні речовини та протизапальні.	Знати та вміти визначати лікарські рослини, які містять тонізуючі, збуджуючі речовини, заспокійливі, знеболюючі, відхаркувальні лікувальні речовини та протизапальні.	Запитання Визначення рослин
4	Найпоширеніші лікарські рослини Карпатського регіону.	Знати та вміти визначати найпоширеніші лікарські рослини Карпатського регіону.	Запитання Визначення рослин, оформлення гербарію.
5	Правила збору і заготівлі лікарської сировини. Раціональне використання, охорона і відновлення дикорослих видів лік. рослин на території України.	Знати правила збору і заготівлі лікарської сировини. Вміти раціонально використовувати, охороняти і відновлювати дикорослі види лік. рослин місцевої флори.	Запитання Визначення рослин

### 4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни

Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	
Практичні роботи	40
Самостійна робота (підготовка реферату)	5

Індивідуальне завдання (Збір, визначення рослин, оформлення гербарію)	5
Підсумковий контроль	50
<b>Максимальна кількість балів</b>	<b>100</b>
<b>5. Ресурсне забезпечення</b>	
<b>Рекомендована література</b>	
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Алексєєв І. С. Повний атлас лікарських рослин / І. С. Алексєєв.- Донецьк: ТОВ "Глорія Трейд", 2013.- 400 с.</li> <li>2. Гродзінський А.М. Енциклопедія лікарських рослин / А.М. Гродзінський. – К.: Наук. думка, 1987. – 560с.</li> <li>3. Гудована Л.І. Рецепти здоров'я. Народні методи лікування /Л.І. Гудована. – Тернопіль: Навчальна книга, 2006. – 240с.</li> <li>4. Зубицька Н. Усе знадобиться, що в землі коріниться. Секрети зеленої планети / Н. Зубицька – Т. : Навч. кн.- Богдан, 2006. – 175 с.</li> <li>5. Зубков О.І. Аптека на вашому столі / О.І. Зубков – К.: Знання, 1998. – 65с.</li> <li>6. Зузук Б.М. Ресурсознавство лікарських рослин / Б.М. Зузук, Л.Б. Зузук – Вінниця: Нова книга, 2009. – 144с.</li> <li>7. Кархут В.В. Ліки навколо нас / В.В. Кархут – К.: Наукова думка, 1987. – 76с.</li> <li>8. Климчук О.В. Лікарські рослини. Технологія вирощування: Навч. посіб./ О.В. Климчук, І.С. Поліщук, В.А. Мазур. – Вінниця, 2012. – 187с.</li> <li>9. Комендар В.І. Лікарські рослини Карпат / В.І. Комендар. – Ужгород: Мистецька Лінія, 2007. – 504с.</li> <li>10. Лікарські рослини Івано-Франківської області/ За ред. Приходька М.М. – Івано-Франківськ: Держ. управл. екології та природ. ресурсів в Івано-Франківській обл., 2002. – 416с.</li> <li>11. Мамчур Ф.І. Довідник з фітотерапії / Ф.І. Мамчур.- К.: Здоров'я, 1986 - 275с.</li> <li>12. Мінарченко В.М. Лікарські судинні рослини України (медичне та ресурсне значення) / В.М. Мінарченко. – К.: Фітосоціоцентр, 2005. – 324с.</li> <li>13. Жизнь растений Под ред. Тахтаджяна АЛ (В 5 т.) - М.: Просвещение. 1974- 1982.</li> <li>14. Носаль М.А. Лікарські рослини і способи їх застосування в народі / М.А. Носаль, І.М. Носаль – Житомир: Здоров'я, 1991. – 92с.</li> <li>15. Попов А.П. Лекарственные растения в народной медицине/ А.П. Попов – К.: Здоровье, 1987. – 316с.</li> </ol>	
<b>6. Контактна інформація</b>	
Кафедра	Біології та екології, вул. Галицька, 201б, 506 каб., (0342)596164, <a href="https://kbe.pnu.edu.ua">https://kbe.pnu.edu.ua</a> , <a href="mailto:kbe@pnu.edu.ua">kbe@pnu.edu.ua</a>
Викладач (і)	Гнезділова Вікторія Ігорівна
Контактна інформація викладача	<a href="mailto:viktoria.gniezdilova@pnu.edu.ua">viktoria.gniezdilova@pnu.edu.ua</a>
<b>7. Політика курсу</b>	
Академічна доброчесність	Всі аудиторні та самостійні заняття проводяться з дотриманням етичних стандартів професії.
Пропуски занять (відпрацювання)	Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в

	онлайн формі за погодженням із викладачем дисципліни.
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Знімається 1 бал
Невідповідна поведінка під час заняття	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань в процесі заняття. Забороняється добровільна передача інформації між студентами під час екзамену чи практичних робіт.

**Викладач \_\_\_\_\_ Гнєзділова В.І.**